

Opis predmetu zákazky (1)

Objekt je vyrobený z kusov pieskovca, vertikálne osadených jeden na druhom. Ako celok objekt tvorí symetrické teleso s obdĺžnikovou profilovanou rímsovou, soklom s polopastickou postavou Sedembolestnej Panny Márie a s postavou Ježiša Krista pripevnenou ku krížu. Objekt sa skladá z niekoľkých kamenných elementov spojených vápenno-pieskovou maltou, a to sú nasledovné: podstavec, sokel a krížom s postavou Krista a so sochou Sedembolestnej Panny Márie. Kamenný povrch bol opracovaný sochárskymi dlátami a náradím na leštenie. Celá kaplnka bola pomaľovaná olejovými farbami. Je umiestnená na sekundárne postavenej podmurovke obloženej sekaným prírodným kameňom, spojeným cementovo-vápennou maltou. Kríž je zapustený do podmurovky a je v nej upevnený pomocou oceľových kotiev umiestnených na bočných stranách podstavca a zozadu.

POPIS PODMIENOK UMIESTNENIA OBJEKTU

Kríž sa nachádza v exteriérovej expozícii pri ceste. Na objekty nachádzajúce sa v exteriéri má vplyv celá škála škodlivých činiteľov spojených predovšetkým s premenlivými poveternostnými podmienkami, dažďovou vodou, priesakovou vodou, eróziou spôsobenou vetrom, či s mykologickými alebo mikrobiologickými rizikami.

ZACHOVANÝ STAV A PRÍČINY POŠKODENÍ

Zachovaný stav kaplnky je potrebné opísať ako veľmi zlý. Kaplnka bola sekundárne premaľovaná olejovou farbou. Olejová farba blokuje odparovanie kapilárne vzliňajúcej vlhkosti z pôdy a spôsobuje kumulovanie minerálnych solí, obsiahnutých vo vode, v póroch kameňa. Dôsledkom je viditeľné odlupovanie farby spolu s vrchnou vrstvou kameňa, tzv. delaminácia. Na kaplnke môžeme pozorovať degradáciu spojiva pieskovca, čo má za následok početné defekty najmä v spodnej časti podstavca a v základni a v plastike zobrazujúcej Sedembolestnú Pannu Máriu. Viditeľné je aj zvetranie kameňa a jeho popraskanie. Sochárske tvary sú značne opotrebované a zdeštruované.

NÁVRH REŠTAURÁTORSKÝCH PRÁC

A. ZÁVERY A REŠTAURÁTORSKÉ ZÁMERY

Bol zaznamenaný zlý zachovaný stav kameňa, delaminácia a defekty a opotrebovanie sochárskych foriem. Reštaurátorské práce by sa mali sústrediť na uvedené problémy. Pri takomto zlome stavu kameňa, môže chemické ako aj mechanické odstránenie olejovej vrstvy

náteru viesť k strate až niekoľkomilimetrovej vrstvy kameňa. Preto je nevyhnutné pred odstránením farby spočiatku spevniť štruktúru kameňa. Následne je potrebné odstrániť technologicky škodlivú vrstvu olejovej farby a opätovne posilniť kameň. Poslednou dôležitou procedúrou bude vyplnenie defektov sochárskych foriem v súlade s pôvodnou technológiou.

B. NAVRHOVANÝ PROGRAM PRÁČ

1. Vypracovanie podrobnej fotodokumentácie zachovaného stavu objektu pred reštaurovaním.
2. Stratigrafické výskumy objektu za účelom zistenia pozostatkov pôvodnej polychromie.
3. Akustické výskumy za účelom stanovenia stupňa degradácie kameňa a zvetrania.
4. Demontáž ocelových kotiev, ktoré pripevňujú kaplnku ku kamenno-cementovej podmurovke.
5. Demontáž kaplnky, jej zabezpečenie a prevoz do dielne.
6. Sanačné práce: demontáž kamenno-cementovej podmurovky, odkrytie základov, ich izolácia a zaliatie novej cementovej podmurovky. Ak sa počas demontáže podmurovky ukáže, že sa pod ňou nachádzajú originálne kamenné schody, je potrebné ich spevniť, doplniť a exponovať.
7. Úvodná impregnácia kameňa pred pristúpením k odstráneniu olejových náterov pomocou prípravku na báze esteru kyseliny kremičitej KSE 300 od firmy Remmers.
Impregnáciu je možné realizovať pomocou injekcie pod popraskané vrstvy farby a naliatím prípravku do prasklín a puklín. Po približne 3 týždňoch je potrebné pristúpiť k ďalším procedúram.
8. Zmäkčenie olejových vrstiev pomocou prípravku Scansol alebo ekvivalentným. Mechanické odstránenie zmäkčených maliarskych náterov.
9. Očistenie povrchu podstavca a kríža metódou tryskania. Odporúča sa realizovať reštaurátorské skúšky za účelom výberu vhodného abrazíva a použitého tlaku. Očistenie povrchu musí prebiehať tak, aby sa vynechali kamenné sochy a nápisy. V prípade sôch a nápisov sa odporúča odstrániť sekundárne maliarske nátery metódou tryskania s použitím mikro-trysky (po vykonaní skúšky za účelom výberu vhodného abrazíva a použitého tlaku) alebo manuálne odstrániť navrstvenia pomocou obuvníckeho noža a skalpela.
10. Odstránenie chybných cementových výplní a nečistôt ich mechanických vysekaním.

11. V prípade, ak zaznamenáme po realizovanom čistení metódou tryskania, čiernu patinu, je potrebné ju odstrániť mechanicky. Odporúča sa použiť obklady z celulózy a 5% kyseliny fluorovodíkovej. V prípade nevyhnutnosti je potrebné túto procedúru opakovať, pokiaľ nebude dosiahnutý požadovaný výsledok.
12. Eliminovanie mikroflóry pomocou náteru soklovej časti kaplnky preparátom Imprägnierung BFA od firmy Remmers alebo iným s rovnakými účinkami.
13. Celkové umytie architektonického detailu pomocou vody s pridaním povrchovo aktívneho prípravku (napr. Vulpex alebo ekvivalentný) a prípadné dočistenie povrchu vodnou parou.
14. Odsolovanie kameňa, pomocou obkladov z celulózy, metóda migrácie soli do okolitého prostredia.
15. Štruktúrna impregnácia kamenného detailu prípravkom na báze esteru kyseliny kremičitej KSE 300 od firmy Remmers. Kameň impregnujeme metódou náteru, niekoľkonásobného, až do nasýtenia jeho štruktúry.
16. V prípade potreby, vyhotovenie výstuží pod výplne na miestach so značne uvoľneným materiálom. Výstuže vyrobíme z drôtov z nehrdzavejúcej ocele s priemerom približne 6 mm v podobe takzvaných „pavúčikov“. Miesta pod vsadením tyče navrtáme, potom vsadíme drôt do epoxidovej živice firmy Tenax.
17. V prípade zaznamenania zvetrania alebo prasklín kameňa je potrebné ich skonsolidovať pomocou epoxidovej živice firmy Tenax. Praskliny rozšírime v tvare písmena V, potom sú doplnené epoxidovou živcou do hĺbky umožňujúcej vloženie minerálneho tmelu do miesta lepanej praskliny.
18. Defekty doplníme značkovou maltou Restauriermörtel firmy Remmers alebo jej ekvivalentom, ktorá je farbená suchými prírodnými pigmentami odolnými voči alkalickému prostrediu. Povrch výplní obrábame vytvorením textúry za účelom vytvorenia štruktúry povrchu kameňa. Lokálne, za účelom zlepšenia adhézie výplne k originálnemu materiálu, je možné ako podklad použiť vrstvu akrylovej živice Haftfest od firmy Remmers (živica zriedená s destilovanou vodou v pomere 1:1). V prípade potreby je možné miesta výplní farebne zjednotiť pomocou suchých prírodných pigmentov s organokremičitým spojivom.
19. Prečítanie a úprava čitateľnosti nápisov, ktoré sa nachádzajú na sokli, ich doplnením značkovou maltou Restauriermörtel od firmy Remmers alebo jej ekvivalentom, ktorá je

farbená suchými prírodnými pigmentami (odolnými voči alkalickému prostrediu) a prehĺbením gravírovania pomocou sochárskych dlát.

20. Doplnenie chýbajúcej škárovačky medzi blokmi kameňa vápenno-pieskovou maltou. Škára má byť opracovaná vytvorením textúry tak, aby sa vizuálne odlišovala od kamenných prvkov,
21. V závislosti od výsledkov zisťovania polychrómie, ak budú zistené jej pozostatky, je naplánovaná ich rekonštrukcia použitím sypkých pigmentov od firmy Kremer so silikátovým riedidlom Spezial Fixativ od firmy Keim (silikátové riedidlá majú vhodné technické parametre, sú trvácne a nemajú negatívny vplyv na pôdu). Ak sa nenájdu pozostatky originálnej polychrómie umožňujúce rekonštrukciu koloristiky, tak kríž a ostatné sochy zostanú v koloristike prírodného kameňa.
22. Hydrofobizácia povrchu kameňa. Hydrofobizácia metódou náteru impregnačným prípravkom na báze silan-siloxanov, napr. preparátom Funcosil WS od firmy Remmers alebo jeho ekvivalentom.
23. Vypracovanie porealizačnej dokumentácie a fotodokumentácie.